

Talabér Gergő Térzene

A Güell park mozaikjai ékszerként ragyogtak a kora-délelőtti napfényben. Jules a terasz padján ülve egészen belefeledkezett az elé táruló élénk színek és formák kavalkádjába. Hosszú ideje tervezte, hogy eljön Barcelónába, így hát az utolsó főiskolai vizsgája után néhány nappal összecsomagolt és vonatra szállt. Párizsból indulva keresztül utazott egész Franciaországon, majd a Pireneusokon stoppal átkelve érkezett meg a tengerparti városba. Nem mintha híján lett volna a pénznek. Családja jó anyagi körülmények között élt, ő pedig francia létére végzős volt egy angol egyetem építőmérnöki karán. Ez volt az utolsó szabad nyara. Mindent ki akart próbálni, amit idáig elmulasztott. Néha szinte megszállottja lett a gondolatnak, hogy a világ az eddig látottakhoz képest sokkal többet tartogat számára.

Jules az átlagosnál valamivel alacsonyabb és vékonyabb volt, egyedüli különleges vonását meghatározhatatlan, folyton változó színű szemei jelentették, egyfolytában kíváncsian cikáztak, fürkészve az eléjük táruló jelenségeket. Poggyásza egy hanyagul ledobott hátizsákból és egy kopott, fekete-szürke gitártokból állt. Egyszerű edzőcipőt, elnyútt pólót és rojtos térdnadrágot viselt. Karjára órája mellé változatos színű fagyöngyökkel díszített bőrcsíkokat kötött. Másfél héttel ezelőtt ugyanígy vágott neki az előtte álló kalandos utazásnak.

Nem kellett csalódnia, az eltelt tíz nap számtalan élménnyel gazdagította. Rengeteg érdekes emberrel ismerkedett meg útközben, akik mind-mind a világ sokszínűségének érzését keltették benne.

Néhány nappal ezelőtt a kempingben találkozott egy fiatal amerikai házaspárral, akik az általánosan elfogadott két hetes nászút helyett inkább a hónapokig tartó hálósákos európai körutazást választották. Aznap este órákig beszélgettek hármában a tábortűz fényénél.

Egy másik útba eső város újabb, szinte látomásszerű meglepetést tartogatott. Egy koldust. Az öregasszony a nyár eleji forróság ellenére vastag kabátba burkolózott, lábát koszlott kötés borította. Kitartóan nyújtotta a kezét az adományokért, közben szemeit fásultnak tűnően maga elé szegezve rótt körútját a szikrázó napsütésben fürdő tér macskakövein. Jules odalépett hozzá, előhalászta zsebéből maradék aprópénzét és az idős hölgy kezébe tette. Amaz - aznap talán először - felnézett. Ráncos arca csillogó, élénk szemeket rejtett. Nyoma sem volt benne az otthontalanokra jellemző alkohol okozta fátyolosságnak. Rekedt hangon szólalt meg

"Nem voltam ám mindig ilyen, ahogy te sem maradsz örökké az, aki most vagy!"

A fiú döbbenet hátrált el tőle, mintha áramütés érte volna. Hitetlenkedve nézte szurreálisnak tűnő alakot, majd kiszakítva magát a jelenés bűvköréből, a legközelebbi sarok felé fordult. Megszaporázta a lépteit.

Aznap végig ezek a szavak jártak az eszében. Úgy gondolta, az asszony folyamatos belső monológjának egyetlen pillanatfelvételt hallotta csupán, de ha valóban így is lett volna, miért érezte úgy, hogy a szavak a csontjáig hatolnak? Később próbálta kitörölni az emlékezetéből az esetet, az mégis folyton-folyvást visszatért gondolatai közé. Világéletében úgy hitte, a sors mindenkit a megfelelő helyre tesz, oda ahová való. Egészen eddig meg sem fordult a fejében, hogy ez talán másképpen is lehetne, mint ahogy az a képzeletében él. Megrettent a gondolattól, hogy a sors forgószele egyetlen perc alatt magával ragadhat bárkit és bármit. Akár őt is.

Életét bizonyos fokig a szüleinek köszönhetően tökéletesen eltervezte. Ez az út, amire egy hirtelen jött elhatározás vette rá, volt az egyetlen kivétel. Persze régóta forgatott a fejében valami hasonlót, elképzelését mégis egészen mostanáig az előtte álló, kiismerhetetlen jövő egy távoli időpontjára számúzta. Mindig voltak önmaga számára sem tisztázott érzelmei, amik lelkében fehér foltként izzottak és amiket végül az élet megfejthetetlen misztériumai közé sorolt. Soha nem gondolta volna, hogy az ártatlannak tűnő gyermekkori álm, az egyszerű utazás és a közben szerzett élmények ilyen mélyen nyúlnak a tudattalanjába. Ezeket a rejtélyes érzéseket soha sem vette komolyan, vagy úgy gondolta, a jövőben majd maguktól felfedik értelmüket. Amúgy is túlságosan lekötötték a mindennapi élete feladatai.

A padon ülve ilyen és ehhez hasonló gondolatok kavarogtak a fejében, időközben a park saját ritmusában életre kelt. Bámészkodó járókelők

sétálgattak, néha meg-megálltak megcsodálni a park különös építményeit, Gaudí kőbe fagyott álmait. Az épületek meghökkentő formát öltöttek, oszlopaik kaotikusnak tűnő ösvényként kanyarogtak a levegőben. Tökéletes harmóniában olvadtak össze az emberi és természeti alkotások. Számptalan színes csempével díszített fal kígyózott a dús lombú fák alatt, mintha az egyik a másik meghosszabbítása lenne.

Jules számára mindez rejtély volt. Az alkotó zsenialitása misztikus ködbe burkolózott előtte. Nem értette, hogyan lehet ilyen tökéletességet megalkotni. Példaképe lábánál ült nagyságát csodálva, bár abban is kételkedett, hogy egyáltalán képes lenne-e felfogni igazi üzenetét. Megelégedett annyival, amennyit a határtalan nagyszerűségből képes volt feldolgozni. Úgy gondolta, kétféle ember létezik a földön, az olyan zsenik, mint Gaudí, és mi többiek. Tudta, hogy nem tartozik az irigylésre méltó, néha kitaszítottként élő, máskor az egekig magasztalt különleges tehetségűek közé. Úgy érezte, elég neki az, amennyinek a birtokában van. Büszke volt azokra a pillanatokra, amikor feltárulkozott előtte az igazi varázslat egy-egy apró részlete.

Merengéséből gyereknevetés térítette magához, mintha álomból ébredt volna. Körülnézett, megakadt a szeme egy kék csempedarabon. Nem sima kék volt, inkább óceán-kék. A széleinél világosabb, szinte zöldes színű, míg a közepe felé haladva egészen elmélyült, bár néha úgy tűnt, inkább csak az érzékei játszanak vele. A terasz közepe-felé hevert, nem messze tőle. Leeshetett valahonnan - gondolta. Másképp hogy kerülhetett volna oda? Aztán eszébe

jutott, hogy most egy darab tökéletességet néz, akármilyen haszontalannak tűnik is a törött agyagdarab. Valaha egy mozaik része volt, a színében gyönyörködött mindenki, aki csak elhaladt előtte. Most, hogy a porban hever, nem tűnik fel senkinek sem. Ugyanaz a darab. Pedig nem lett sem értéktelenebb, sem tökéletlenebb. Változatlan maradt, még sincs a figyelem középpontjában. Egyszerűen máshová került, ragyogását vékony porréteg fedte el az óvatlan szemek előtt, elég is volt ahhoz, hogy mindenki számára tökéletesen érdektelen kavicsá váljon. Csak ő látta igazán olyannak, amilyen valójában. Csak ő látta amit egyszer régen Gaudí is megpillantott abban az egyszerű csempében, amikor a segítségével képzeletében megalkotta a kacskaringós felületek sokszínű mozaikját.

Figyelte egy ideig a parkban sétáló embereket. A növekvő forróság ellenére egyre többen andalogtak, idősebbek és fiatalabbak egyaránt. Lelkesen mutogatták egymásnak a különös formákat és rajzolatokat, máshol turisták fényképeztették magukat a leginkább látványosnak tűnő hátterek előtt. Elábrándozott, vajon honnan jöttek? Volt, aki egyszerű öltözéke ellenére rendkívüli magabiztosságot árasztott, mások büszkén billegtek a legfrissebb divat remekeiben. Tudta, hogy röpke fél óra múlva elenyésznek az emlékezetében. Mégis, mintha a kavargó, zsvajgó tömeg képében az egész világ haladt volna el előtte. Tetszett neki a gondolat, hogy bár az ember hihetetlenül sokféle formát képes öltetni, mégis egy idő után az apróbb-nagyobb különbségek egységes képpé olvadnak össze. Egy sokszínű

festményé, és rajta láthatóvá válik a sokféle fény és árnyék.

Az ölébe fektette a kopott gitártokot és a csatokat kipattintva felemelte a fedelét. Nézegette egy darabig, majd végigfuttatta ujjait a régi hangszer húrjain. Bár számtalan karc tarkította, látszott rajta a sokéves, féltő gondoskodás. Lucfenyő előlapján a hangjuk körüli gyűrűt sokszínű minta díszítette. A nyak és a hangolókulcsokat magába fogadó fej a legnagyobb figyelemmel válogatott mahagóniból készült, legtetején a tisztaság és ártatlanság egyetemes jelképe, a lilium apró, lakkozott domborműve csillogott. A különböző anyagok tökéletes harmóniája egészen különleges megjelenést kölcsönzött a számára. Lenyűgözte letisztult formájának egyszerűsége, akárcsak a hangja. Telt, mégis kristályszerű csengése volt. Óvatosan kiemelve a combjára tette a gitárt. A fa ismerősen simult a kezébe, szinte üdvözölte. Régóta ismerték egymást, Jules a nagyapjától örökölte évekkal ezelőtt. Tőle tanulta meg a zene és a művészetek szeretetét. Szülei örültek neki, úgy gondolták a klasszikus neveltetéshez mindenképpen hozzátartozik, habár a zenei pályát, amihez tanárai szerint minden tehetsége és kitartása megvolt, már kevésbé támogatták. De ők most megnyugtatóan messze, a sokkal hűvösebb és rendezettebb párizsi lakásban pihenték ki a hét fáradságait. Ő viszont ismeretlen idegenként egy világhírű helyen ülve arra készült, hogy azt tegye, amire a lelke mélyén mindig is vágyott.

Játszani jött.

Mielőtt hozzá fogott volna, még ellenőrizte, hogy a húrok megfelelően be vannak-e hangolva. A nagy meleg miatt megváltozhat a feszességük és a harmóniájuknak egycsapásra befellegzett. Mindent rendben talált. Már csak neki kellett kezdenie. Hirtelen félelem fogta el, most állt először közönség előtt. Mi lesz, ha az embereknek nem tetszik majd a játéka? Aztán elhessegette a rémképeket. Végül is mit számít? Esetleg hitetlenkedő szemekkel mutogatnak majd rá, kifütyülik vagy megdobálják néhány narancssal. Akkor majd összehajol, a hátára veszi a hátizsákját és felül a legközelebbi Párizsba induló vonatra. És a narancsért sem kell a fára másznia.

Bátortalanul kezdett játszani, közben a járókelők reakcióit figyelte. Csak néhányan néztek rá, ettől őszintén meglepődött. Nem számított rá, hogy ilyen természetesen közönyel veszik majd játékát. Mindaddig a legjobb és a legrosszabb forgatókönyv játszódott le a fejében, ez a harmadik valahogy mindig kimaradt a lehetőségek közül. Kisebb lelkesedéssel, de tovább folytatta játékát, napirendre térve a helyzete váratlan alakulásán.

Egyre jobban belemélyedt a dallamokba. Először klasszikusokkal kezdte, Mozart, Bach, Tarréga és Paganini követték egymást szép sorjában. Végigjátszotta a zene és saját tanulmányainak írott történetét. Ujjai gyakorlattan futottak fel s alá a gitár nyakán, míg szorongása lassan feloldódott a zene harmóniájában. A világ megszűnni látszott körülötte. Élvezte a pillanat varázsát. Idegen városban idegenként, ismeretlen emberek előtt játszott, akik semmit sem tudtak róla. Most bárki lehetett.

Szabadnak érezte magát.

A zenetörténeti körséta végén a jelenbe érkezve végül a modern, mindenféle elemet magába olvasztó jazz következett. Ez volt a kedvence. Mindent egyesített, amit addig tanult, az egyszerű népi dallamoktól a klasszikusokig. Nem voltak szabályok, szabad volt bármi, ami jól hangzik. A japán dobok egyszerű dallamai és végtelen ritmusvariációi ugyanúgy közel álltak hozzá, akár az arab zene sivatagi szélhez hasonlóan szikár hangjai. Improvizáció közben, mindez egységbe olvadt ujjai alatt.

Egy idő után kis szünetet tartott. Megevett pár szem datolyát, a szomját néhány kövér korttyal csillapította. Pihenés képpen nézelődött egy kicsit. Nem sokkal távolabb fiatalok csoportja üldögélt. Néhányan közülük kérdő szemmel pillantott rá, mintha azt kérdezték volna "*Ki lehet itt az az idegen és minek feltűnősködik?*" Az egyikük elindult felé. A közelébe érve kérdő hangsúllyal mondott néhány spanyol szót. Jules a fejét rázta.

- Csak francia és angol vagy német. - mondta bátortalanul.

- Ó, oké! Csak azt akarjuk tudni, hogy játszol-e tovább, mert ha nem, akkor inkább keresünk egy árnyékos helyet. - Jellegzetes latin hevességgel beszélt, majd szélesen elmosolyodott.

- Csak miattad aszaljuk magunkat a napon. Esetleg velünk jöhetnél, ha ráérsz és van kedved.

Persze nem muszáj de mi nagyon örülnénk. Az én nevem Jorge, és a tiéd?

Jules szótlánul ült tovább a helyén. Fogalma sem volt róla, hogy mit kellene ilyenkor mondania. Sohasem szólították meg eddig vadidegenek. Bizonytalanul kezdte formálni a szavakat.

- Talán kicsit később. - nyökögte válaszként. A másikon látszott, hogy nem örül a döntésnek. Majd hangos sóhajtással legyintett.

- Na jó, ha mégis meggondolod magad, mi ott leszünk annál a girbegurba oszlopú árkádsornál.

- Rendben, majd elnézek arra.

- Klassz, remélem még találkozunk! - azzal sarkon fordult és lelkesen gesztikulálva visszasétált a többiekhez.

Néhány újabb kulacsában meglangyosodott korty víz után a kezébe vette hangszerét. Állítania kellett a húrokon, hogy a gitár újra visszanyerje a forróságban elveszített régi hangzását. Ismét játszani kezdett. A felszabaduló dallamok tovaszálltak a park remegő levegőjében. Semmiképp sem akart elmenni innen. A tűző nap és a meleg ellenére sem.

Nem is igazán tudta, hogy miért, egyszer csak felpillantott. A kora délutáni forróság elől elmenekülő emberek mind a fák és árkádok alatt kerestek menedéket. A szikrázó fényben fürdő terasz teljesen kiürült. Csak egy vele egykorú fiú állt előtte, a fejét

kissé oldalra billentve nézegette a kopott hangszer tartogató alakot, mintha azt kérdezné "*Ugye te bolond vagy?!*". Nem mondott semmit, csak állt ott rojtos farmernadrágban és kifakult pólóban, arcán egyre szélesebbre húzódó mosollyal. Arab volt. A vállán szövettokban valamiféle öblös tárgyat cipelt.

- Shahab vagyok. Nagyon tetszett, amit játszottál. Csatlakozhatnék? Lanttal. - a kérdésben a kíváncsiság mellett valamiféle mélységes vágy érződött, közben hátrabökve a vállára vetett öblös batyura mutatott. Jules szíve szerint nemet mondott volna. Nem akarta, hogy bárki is megzavarja. Ez az ő napja volt. Savanyúan forgatta a fejében a gondolatot, hogy mással is meg kell osztania a a rég várt pillanatok varázsát. Meglepődött, amikor a szája akarata ellenére szavakat kezdett formálni.

- Persze! Simán! Jules vagyok. - azt hitte, megnyílik alatta a föld.

A másik bólintott. Vele szemben igyekezett leülni a hullámos padra, hogy rálásson a másik hangszerére, közben megoldotta a szövettok felső végét összefogó zsinort. A vászon alól szépen csiszolt, sötétbarna, négy húros hangszer villant elő. Gazdája óvatosan vette az ölébe, akárha felbecsülhetetlen értékű családi ereklyét tartana. Fészkelődött még egy ideig, majd ő is ellenőrizte a húrok hangzását. Végül, úgy tűnt készen áll.

- Akkor kezdted? - fejét jellegzetesen félre fordítva ismét kérdően nézett az előtte ülő francia fiúra.

- Inkább te. - hangjába alig érezhetően a teljesen még fel nem oldodott ellenkezés feszültsége vegyült.

- Jó. - előre nézett. Úgy tűnt, a tekintete mintha a végtelenbe veszne majd lecsukta a szemét.

Pengetni kezdte a lant húrjait. A dallam furcsán ismerősnek tetszett Jules számára. A másik valószínűleg megérezte társa habozását. Abbahagyta a játékot és már épp megszólalt volna, amikor a másik közbevágot.

- Marokkói vagy ugye?

Meg sem tudott szólalni, bár a száját minden eshetőségre felkészülve azért nyitva hagyta, hátha valami frappáns válasz szalad ki rajta.

- Én, nos... - hangzott a hédészi mélységekből feltörő néhány velős szó. Az idő mintha egy végtelenbe tűnő pillanattá fagyott volna körülöttük, majd mindketten nevetésben törtek ki. Végül a kacagás csillapodásával Jules szólalt meg először.

- Oké, oké, ez jó volt. - úgy látszott, megtört a jég kettejük között. - Szerintem folytassuk. - mosolygott, közben hanyagul társa lantja felé bökött.

Az újra játszani kezdte az ezelőtt néhány perccel kettejük közé hidat verő dallamot. Hagyott időt Jules-nek, hogy megismerje azt, felvehesse a ritmusát, megbarátkozzon a hangzásvilágával. Amaz először bátortalanul, majd egyre erősödő önbizalommal kísérni kezdte. A zene, a dal

varázslatként töltötte be a világot körülöttük. Egyszer egyikük, másszor másikuk vezette tovább az éppen alakuló zene fonálát.

A percek fokozatosan órákká olvadtak, a hőség enyhültével az emberek is elkezdtek előszivárogni a szieszta után. Élettel teltek meg a kanyargó ösvények. Újabb alak állt meg előttük, kezében fuvolát szorongatva. A cinkosok egymásra mosolyogtak, aztán szigorúan az ismeretlen jövevényre néztek. Az feléjük tolt a csillogó fém hangszert, szinte felajánlotta, akár kardjukat és hűségüket a középkor lovagjai.

A két barát mosolyogva bólintott,. Az új jövevény a lehető legjobb időben érkezett.

- Hans. - mondta, közben üdvözlésül a kezét nyújtott.

Miután mindannyian bemutatkoztak egymásnak, a trió legfrissebb tagja is leült közéjük. Hármásban folytatták tovább a kalandozást a zene úttalan útjain. Felszabadultan játszottak, viháncoltak, akár a gyerekek, majd komor, mélyből jövő dallamok törtek fel belőlük.

Az idő megállni látszott s a tömeg sűrűsödni kezdett körülöttük. Egyre többen élvezték kimeríthetetlen kíváncsisággal a késő délutáni langyos levegőben úszó különös dallamokat. S a dallamok szálltak, körülölelték a hallgatóságot, a spontán verbuválódott trió jóvoltából.

A kör szélén egy nyurga teenager álldogált, le nem vette a szemét Jules hangszeréről, majd szinte suttogva fordult a mellette álló, szikár uriemberhez.

- Nagyapa, látod a gitár fején a faragást? Mintha dédi csinálta volna.

- Igen, én is észrevettem. Kétségtelen, az az édesapám signója. A mester védjegye. Vajon milyen utat tett meg, míg visszatért Barcelonába. Emlékszem, -folytatta tétován az öregúr, - tizéves lehettem a polgárháborúnak vége felé, a műhelyben egy sebesült francia légionistát bujtatott az édesapám. Ahogy lábra állt valamelyest, átcsempészték a francia határon s az édesapám, emlékül megajándékozta az éppen elkészült hangszerrel. Az volt az utolsó ami a híres műhelyben készült, nemsokára rá, édesapám itt Barcelóna alatt esett el a végső cataloniai csatában.

- Milyen kár, - szólt a fiú - ha tudnék franciául, megkérdezném, hogy jutott hozzá a gitár.

- Latod Sebastian... ez az! A nyelv akadály, elválaszt embert az embertől, míg a zene összehoz. Szívből jön és szívhez szól.

Mindketten a trió felé fordultak és újra elmerültek a zene varázsolta, végtelennek tűnő, tökéletes pillanatban.
